

Reflexions

PER QUÈ?

Catalunya, a la cua de la UE-15 (I)

Tan sols es destinen prop de 4.500 euros per persona en despesa social

VICENÇ NAVARRO

CATEDRÀTIC DE POLITIQUES PÚBLIQUES DE LA UPF
I PROFESSOR A LA JOHNS HOPKINS UNIVERSITY

LAURA LOGAN

Catalunya té un Estat del benestar molt poc desenvolupat com a conseqüència de tenir una despesa pública social baixa (tant en transferències com en pensions, serveis públics, sanitat, educació, serveis socials, escoles bressol, serveis domiciliaris i habitatge social, entre d'altres).

SECTOR PÚBLIC

El percentatge més baix de despesa i d'ocupació de la UE dels Quinze

La despesa pública social com a percentatge del PIB (17,8%) és una de les més baixes de la UE-15, el grup de països de la Unió Europea de desenvolupament econòmic semblant al nostre (la seva mitjana és del 27%). A Suècia, el país amb més desenvolupament de l'Estat del benestar entre els països de la UE-15, és del 30% del PIB. La mateixa conclusió s'obté quan analitzem la despesa pública per habitant. Aquest indicador és de 5.475 euros estandarditzats (abreujat, e.e., és a dir, euros que han estat homologats perquè tinguin la mateixa capacitat de compra entre els països de la UE-15), xifra que el converteix en un dels més baixos de la UE-15, que té una mitjana de 7.464 e.e. (a Suècia el valor és de 9.028).

I el mateix passa quan analitzem el percentatge de la població adulta que treballa en els serveis públics de l'Estat del benestar citats anteriorment, com ara sanitat, educació, serveis socials, escoles bressol i serveis domiciliaris a persones amb dependències, entre d'altres. Aquest percentatge, el 8,23%, és dels més baixos de la UE-15, ja que la seva mitjana és del 15,01% (a Suècia és del 24%). En aquest últim país, gairebé un de cada quatre ciutadans adults treballa en aquests serveis. A Catalunya, menys d'un de cada deu. En realitat, i en contra de les veus conservadores i neoliberals (molt prominents als mitjans d'informació i persuasió a Catalunya), el percentatge de la població adulta que treballa en el sector públic és dels més baixos de la UE. Catalunya té un sector i una ocupació públics molt reduïts.

LA DESPESA DESITJADA
Calen 2.735 euros més per persona

Aquest subdesenvolupament de la Catalunya social contrasta amb l'elevat desenvolupament econòmic del país. El seu nivell de riquesa ja és superior a la mitjana de la UE-15. El PIB per càpita català ja és el 110% del de la UE-15. Ja som més rics que la mitjana dels països més rics de la UE-15.

I, en canvi, la despesa pública social (que finança l'Estat del benestar català) per habitant és només un 73,3% de la mitjana de la UE-15. Si en lloc d'aquest percentatge fos un 110% de la mitjana de la UE-15 —com ho és el PIB per càpita—, Catalunya es gastaria 19.600 milions d'euros més. Això és el que Catalunya hauria de gastar pel nivell de riquesa que té. En altres paraules, Catalunya hauria de gastar 8.210 e.e. per habitant, és a dir, 2.735 e.e. per persona més del que ens gastem actualment.

EL DÈFICIT SOCIAL
L'aportació fiscal dels catalans

Per què aquest endarreriment social? La resposta que es dona amb més fre-

qüència en els fóruns polítics, empresarials i mediàtics de Catalunya és que aquest dèficit (en la mesura que es reconeix, ja que alguns neguen que existeixi) és perquè Catalunya té un dèficit fiscal amb la resta d'Espanya, conseqüència que Catalunya rep de l'Estat central espanyol 11.143.000 d'euros (que representen, segons Idescat, l'agència estadística de la Generalitat de Catalunya, un 6,55% del seu PIB) menys del que li correspon per l'aportació fiscal dels ciutadans que viuen al seu territori.

En realitat, si aquesta quantitat s'invertís en l'Estat del benestar català, el percentatge que la despesa social representaria sobre el seu PIB passaria de ser un 17% a un 23% del PIB, un augment considerable. Per això és molt important que aquest dèficit fiscal es corregeixi i que Catalunya pugui cobrir l'enorme dèficit social. I cal aplaudir que, a partir de les reformes fiscals iniciades pel Govern d'Entesa de la Generalitat de Catalunya, s'estan fent passos en aquesta direcció (excessivament lents, però amb bona orientació).

PER OPINAR SOBRE L'ARTICLE
blogs.publico.es

www.vnavarro.org